

Megjelenik minden vasár-
nap és csütörtökön.

Szerkesztőség és kiadó-
hivatal:

Szabó Albert könyvnyom-
tatásban Kézdi-Vásárhelytől,
hova úgy a lap beltartalmi
részét illető közlemények,
mint az előfizetések, hirdet-
mények, nyilvtéri cikkek
stb. intézendők.

Nyilvtéri cikkek soron-
ként 10 kr-ért közölhetők.

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

Előfizetési árak:

Egy évre . . . 6 frt — kr
Fél évre . . . 3 frt — kr
Negyed évre . . . 1 frt 50 k,
Külföldre 1 évre 8 frt — kr.
Egyes szám ára 6 kr.

Hirdetések díja:

minden egyhasábos gar-
mond-sorért vagy annak
terfogatáért 4 krajczár.
Hivatalos hirdetések külön ársa-
bály szerint számíttatnak.
Ezenkívül minden beigta-
rásnál 30 krajczár helyeg-
díj fizetendő.

Előfizetési felhívás.

A „Székelyföld“ című politikai, közgazdasági
társadalmi és szépirodalmi, hetenként 2-szer meg-
jelenő hirlapra a következő árakkal előfizetést
nyitunk:

Egy évre 6 frt — kr.
Fél évre 3 frt — kr.
Negyed évre 1 frt 50 kr.
Külföldre egy évre . . . 8 frt — kr.

Előfizetési pénzek bármely időben elfogad-
tatnak.

Lapunk azon előfizetőit, kik előfizetéseikkel
még hátrálékban vannak, tisztelettel kérjük
azoknak beküldésére.

Kérjük egyúttal t. előfizetőinket, sziveskedje-
nek előfizetéseiket minél előbb megújítani, hogy
lapunk szétküldésében zavar ne forduljon elő.

A „Székelyföld“ kiadóhivatala.

Magyar agrárpolitika.

I.

Szomorú, de el nem tagadható helyzet az,
hogy Magyarország, a melynek törvényho-
zásában elenyészően csekély a nem gazdák
száma, a mely vagyoniosságát főleg földjétől
szívja, politikai súlyát, már a mennyi van,
gazdasági életének tulnyomóan földmivelő
jellegétől veszi, a melynél az előkelő hivatali
állásokat, főleg a „Landed Gentry“, vagy
ezeknek hozzátartozói foglalják el, önállósá-
gának negyedszázada alatt a nemzeti agrár-
politika tiszta fogalmához eljutni nem birt,
annak szükségéről meggyőződve ma sincs.

Széchenyi és társai megtették kötelessé-

güket. Elháríták azon akadályokat, melyeket
a feudális birtokszervezet mezőgazdaságunk
elő rakott, de sem a haladó kor kíváncsi,
sem a szóban forgó nagy nemzeti érdekek
nem voltak elégségesek arra, hogy oly ál-
lamférfiakat neveljenek nekünk, a kik meg-
oldották volna a földadat másik részét s a
magyar gazdátársadalmat szervezve, a kor-
mányzati tevékenység irányát és földadatait
kijelölve, biztosították volna mezőgazdasá-
gunknak az egészséges s lehetőleg folytonos
fejlődést, megóvták volna a pusztulástól azon
nagy nemzeti érdekeket, melyek a mezőgaz-
dasággal összefüggve, azzal emelkednek vagy
buknak el.

Alább reátérünk annak méltatására, a mi
történt, most annak okait akarjuk kimutatni,
a mi nem történt.

A magyar ipar kifejlesztését Kossuth a
legsürgősebb nemzeti földadatuak jelenté ki, a
hiányzó kereskedelem megteremtése szembe-
ötlő anyagi előnyökkel volt kapcsolatos. Az
abszolutizmus sanyarú évei nem olták ki a
nemzetből a kötelesség érzetét s gazdasági
politikánk 67 után is a Kossuth által kijelölt
irányban fejelett tovább. Ezen nem sokat vál-
toztatott az sem, hogy a magas adók által
jöveldelmeiben csökkentett, az általános de-
presszió által sújtott mezőgazdaság, az el-
adósulás veszélye által is fenyegetve szintén
segélyt kívánt. Agricultura fara da se — a
mezőgazdaság élél önmagában is — tartották
aktív politikusaink. Ha ezen fölfogás és az
állami fináncziák helyzete daczára is történt
valami a gazdasági szakoktatás és az egyes

gazdasági ágak emelésére, az legnagyobb
részben az illető szakok élén álló férfiak am-
bicziójának tudható be. A mezőgazdaságok
sorsa fölött oly motivumok döntöttek, a me-
lyeket a vezető politikusok bevallani restel-
tek volna. Szerveztek sine kurákat bőséges
számban a végzett gazdák számára, de arra,
hogy ezen gazdák száma ne szaporodjék,
alig tettek valamit.

Idegen sablon, melyet elfogadva meg le-
hetett volna teremteni a magyar agrárpoli-
tikát, nem volt. Az angolok el voltak fog-
lalva iparuk és kereskedelmük fejlesztésé-
vel, a francziák forradalmaikkal, nemzeti
szerencsétlenségeikkel; nem értek reá ki-
eszelní, rendszerbe önteni oly agrárpoliti-
kát, a melyet némi „a helyzet és viszonyok“
igényelte változtatásokkal magunkra alkal-
mazhattunk volna. Hiányoztak nem csupán
a nagy eredeti konceptiók, melyek kivezet-
hettek volna bennünket a hinárból, hanem
még azon idegen anyag is, melyet apró, de
annyiszor bevált fogásaink segítségével az
újáság és eredetiség színébe lettünk volna
képesek öltöztetni. A 80-as évek elején Né-
metországból hozzánk átesapott agrár-moz-
galom nálunk is fölforgatni igyekezett a régi
orthodox tanok uralmát és Széchenyi Pál
gróffal az agrarius törekvések jutottak
uralomra.

Azonban az absztrakt eszméknek legye-
nek azok bármily üdvösek is, nálunk
még sokkal kevesebb vonzó erejük van, mint
egyebütt.

A „Székelyföld“ tárczája.

A Kárpátok között.

Irva szól a szerkesztőnek!
Nyomatatva a miniszternek!
Saját költeményem!

Ettől a Maurovich úrtól egészen megkiváncsoltam
a nagy erdősegről írni. Ugy látom, hogy ő még
ki tudja meddig folytatja az alpesek közötti ba-
rangolását. Az utolsó számban azt is látom, hogy
most valami „Jungfrau“ lábainál hever és miután
fel nem tételezhetem ezen fiatal emberről, hogy
onnan egyhamar távozzék, addig írok én — gon-
dolám magamban — a mi alpesieinkről természet-
esen és elég szomorúan mindenféle Jungfrau-
lábak nélkül.

Meseszerűen kezdem: volt egyszer, hol nem
volt Magyarországon (nem merem azt mondani,
hogy Erdélyben, mert félek Radó Kálmán úrtól)
egy Háromszék nevű fensik a délkeleti Kárpátok-
tól körülölvélve és védve. Lakói tisztán székelyek
és annyiban hasonlítottak a hangyákhoz, hogy
igen szorgalmasak voltak, no meg, hogy mint
azok a levelészeket, úgy ők is dédelgették he-
gyeikben az oláhok egy kis töredékét, de persze
nem azért, hogy ezek hátát nyalogsassák, hanem
mert nem szerették a henye életet és nem szeret-

ték a juhok fejni, és e célra tartották meg oláh-
jaikat, a kik azonban ezért soha egy szó panaszra
sem emelték szájukat, lévén ők legnagyobb rész-
ben gazdag juhtartó gazdák is. Igen sok minisz-
ter jött és ment a mi közben a székely vármegye
lett, a vármegyébe bejött az ugynevezett „Szé-
kely-vasut“ (ugyan, hogy lehet Székely-vasutnak
nevezni azt a közlekedési eszközt, a melyiken
bécsi vigécek is utazhatnak?) és a sok miniszter
közül egy se nézett ennek a természeti adomá-
nyokban gazdag vidéknek oda se. Haj pedig Bek-
sics Gusztáv a megmondhatója, hogy ez a vidék
mennyi jó kormányparti szavazatot szállított
olcsón, vasut nélkül a kormány részére évtizede-
ken keresztül. . . . Most már — a mióta vasut
van — mindig több ellenzékét küld ez a nép s
köztük saját külön Molnár Józsiásuk, a kinek
„luxus“ az arany pénz s a ki banquette-jegyek
vassal is beérné. Mi lelte hát a göbékát? . . . Ha-
ragusznak. Hogy miért, majd kitudódik. De nini
most veszem észre, hogy én itt Mikszáth Kálmán-
kodni kezdek, a helyett, hogy a tárgynál marad-
nék. Nos hát ha ezt tettem, tehettem annyi alap-
pal, a mennyivel Mikszáth mint gazda megjelent
a mi nagy és komoly gyűlésünkön. Az igaz, hogy
az a mi gyűlésünk nagyon humoros határozattal
végződött, de hát sietek konstatálni, hogy az nem
a Mikszáth érdeme!

A jelenlegi miniszterünk a megboldogult Ba-
ross minisztert helyettesítendő elment Három-
szék megyébe a vasut megnyitására. Tehát felhasz-
náta a legelső alkalmat arra, hogy a székelyek-
nél látogatást tegyen. Képzelmű, minő öröm-
mel fogadták, majd szét szedték; Seps-Szent-
györgy maig is aprehandál, hogy neki nem jutott
belőle (hát az igaz, hogy ez a város mutathatott
olyan társadalmi tevékenységet a minőt ritkaság
találni — pl. van olyan iskolája, a milyen több
nincs Magyarországon és itt nem akartam Erdélyt
mondani), de hát ez inkább csak első fesztivált
volt. A zabolaiak azt hitték, hogy Barossal állnak
szemközt és agyonra magasztalták a „vas-minisz-
tert“, az igaz, nem olyan intenzióval, mint a
szebeniek Horváth volt főispánt a szeben-feleki
vasut banquettné. És ezt a mi miniszterünk Za-
bolától Vásárhelyig erő saját külön mosolygásá-
val vette tudomásul.

Háromszék megye tán nem volt elég korán ér-
tesülve arról, hogy a mi miniszterünk megy a
„vas“ helyett csak így menthető azon mulasztá-
suk, hogy nem adták elő szóval minden bajukat;
mert ha ezt teszik minden esetre másképpen lett
volna megvilágítva ezen vármegye gazdasági
nyomora.

Miniszterünk azonban így is belepillantott az

Az országgyűlési szabadelvűpártnak Podmaniczky Frigyes báró elnöklete alatt tartott értekezletén elnök a napirend előtt a párt nevében szerencsét kívánt a miniszterelnöknek a legközelebbi napokban általa keresztülvitt nagy fontosságú művelethez. (Általános élénk helyeslés.) Wekerle miniszterelnök köszönetet mondott a reá nézve felette megtisztelő felszólalásért. Ezután tárgyalás alá vette az értekezlet az 1893. évi költségvetés első füzetét, melyet Asbóth előadó ismertetett. A királyi udvartartás költségeinél az előadó kérdésére kijelenté Wekerle miniszterelnök, hogy az előbbeni kormány nevében tett azon kijelentését, hogy törekedni fog arra, miként az udvar külső megjelenésében államsági helyzetünk kifejezését nyerjen, a jelenlegi kormány egész terjedelmében fentartja. (Élénk helyeslés.) Az értekezlet az első füzetben foglalt kisebb tárca-költségvetéseket változtatlanul elfogadta. A belügyi tárca költségvetésének tárgyalása a kedden d. e. félhétkor tartandó értekezlet napirendjére tűzött ki.

Egyesületi élet,

Erdélyi Károly tiltári jelentése a háromszék-vármegyei „Erzsébet” árvaleány-nevelőintézet közgyűléséből.

(Folytatás.)

Nagybecsű, előzékeny figyelmet tanúsított intézetünkkel szemben gr. Csáky Albin vallás- és közoktatásügyi miniszter ur ó nagyméltósága is, azzal, hogy a szolnai posztógyár tulajdonosa által neki egy csinos szekrényképen felajánlott női ruhaszövegetek intézetünknek ajándékozni kegyeskedett. A kezelő-bizottság a szöveget értékesítette, s a befolyt összeget a miniszter ur nevére alapítványként helyezte el az intézetnél.

Örvendetes tény gyanánt említhetem, hogy Gábor Péter főszoszolgabíró ur, aki intézetünk iránt mindig meleg rokonszenvvel viseltetett, ennek legutóbb az által is kifejezést kívánt adni, hogy nevével együtt az alapító tagok díszes sorába lépett.

A foganatósított figyelemre méltóbb intézkedések és jentékenyebb események közül bátor vagyok még fölemlíteni a következőket:

a) Intézetünk magas védnökéhez: Erzsébet királyné ó felségéhez a 25 éves koronázási jubileum alkalmával üdvözlő felirat intézetetett.

b) Gróf Csáky Albin vallás- és közoktatásügyi miniszter ur ó nagyméltóságához fia elhunytakor

ő ügyeikbe és igérte is, hogy tenni fog a mit lehet.

Dr. Hajós József a pestmegyei szövetkezet igazgatója észrevette, hogy a miniszter ur ó nagyméltósága Háromszéken is akar szövetkezeteket létesíteni. Én is észrevettem, hogy Hajós ur azt észrevette és az lett a dolog vége, hogy augusztusban Háromszék-megyében alakítottam két szövetkezetet. Megelőzőleg azonban a főispán urnál tettem tiszteletem az ő pártfogását kikérendő. Hej micsoda egy ember ez a főispán, ... a mindennapi kenyere több: éltető lelke meggyének, nála nélkül ott semmi sem történik, de vele minden; csak egy baja van, hogy t. i. csak apja és nem anyja a közintézményeknek, melyek mindannyian gyermekei; mert az anyai szeretet egyedül bir csak azon tulajdonsággal, hogy abból minden gyereknek egészet adhat s mégis mindig egész marad. A székely ezt így mondja: „ugy... hiszem ő sem öldög, nem szakadhat száz felé.” Személyesen előjött Nagy-Borosnyóra az első szövetkezet megalakításához. Sokat beszélgettünk; szülőföldemről szomoruan jöttem el.

Háromszék-megye községeinek vagyona legnagyobb részben erdősegekből áll. Buzája nem igen terem több, mint a mennyit fogyaszthat. sűrű és szorgalmas népének egyrésze eddig türethően élt a deszka, szita kéreg, zsinely stb. faipari termékek készítéséből, a másik rész az állattenyésztést üzte könnyen és nagyban az óriási és kitűnő erdei legelőknél. A 3. rész folyton fuvarozta Brassóba az előállított czikkeket. Sohase mehetett az utas Brassóból Uzonig úgy, hogy a deszkás szekerek özönét ne találta volna.

(Vége következik.)

részvétírat küldött. Ugyancsak az intézet részvétét tolmácsolta a kezelő-bizottság Baross Gábor özvegyének is férje halála alkalmából. Ezen kívül Baross Gáborért, mint az intézet egyik legnagyobb jöltevéjéért, a kezelő bizottság requiemet tartatott és a templomban felállított sarkofagra díszes koszorút helyeztetett.

c) Lukács Bélához kereskedelmi miniszterre és Wekerle Sándorhoz miniszterelnökhöz történt ki-nevezetéseik alkalmával üdvözlő feliratot intézett a kezelő-bizottság.

d) A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara megkeresésére intézkedés történt, hogy az intézetben előállított szokott női munkából a székelyföldi iparmúzeum számára egy minta-gyűjtemény küldessék.

e) Az intézet alapvagyónának gyarapítása céljából több hazai biztosító intézethez kérés intézetetett segélyezésért. Ugyancsak kérés nyújtott be Kézdi-Vásárhely város képviselőtestületéhez is az évi segélynek 200 fitra fölemelése végett. Fájdalom, a kérések eredménytelenek maradtak.

f) A kezelő-bizottság a mult nyáron orvosi vélemény folytán több árvát három heti időtartamra a kászoni fürdőbe küldött. Elismerés illeti meg a fürdőtulajdonost: Balázs urat, aki intézetünk iránti érdeklődésének és humanus érzelmének az által adta jelét, hogy a fürdői díjak felét elengedte.

g) A karácsonyi ünnepély a mult évben is megtartatott az intézetnél a szokott módon és sikerrel. Sajnos, a tapasztalás azt mutatja, hogy évről-évre apad azon melegen érzők és gondolkodók száma, a kik az ünnepélyen megjelenni, annak vallás-erkölcsi jelentőségét felfogva kellően méltányolni tudnák.

Megemlítem még ezek után, hogy a mult farsangon egy táncvigalom rendeztetett az intézet javára, a mely 183 fitt tiszta hasznót hozott. Igen szép eredmény ez mai viszonyaink között és fényes bizonyítéka annak, hogy a rendező bizottság élén — Elekes Béláné urnól és Fejér Antal ural, mint társelnökökkel — helyesen fogta fel és derekasan oldotta meg feladatát. Ez pedig nem csekély érdem manapság, midőn azt látjuk, hogy a human intézeteink iránti lelkesedés tüze már-már kialvóban van, s különösen az ifjabb nemzedékek oly csekély az érdeklődés, miszerint méltó aggodalommal kiálthatunk föl, hogy vajjon lesze majd, aki human intézeteink régi kipróbált veterán bajnokainak kidültével azok helyére lépjen?!

Már most meg kell emlékeznem, tisztelt közgyűlés, az intézet jöltevéiről. Azt ugyan nem tehetem, hogy mindazokat névszerint felsoroljam, a kik egy s más módon valami szolgálatot tettek intézetünknek, vagy ezt valamelyes adományban részesítették; mert ez lehetetlen, de egyuttal fölsőleges is. Lehetetlen, mert jelentésem szűk kerete nem engedi; s fölsőleges, mert csak is méltóságokba bocsátkoznám; a mennyiben intézetünk esetéről-esetre hírlaplípg szokott köszönetet nyilvánítani azoknak, a kik erre igényt tartanak. Itt tehát csak azon jöltevékről lehet szó, a kik nagyobb szabásu adományaikkal jelentékeny mérvben járultak az intézet fenntartásához.

Ezek pedig — azokon kívül, a kirkől már fentebb megemlékezni szerencsém volt — a következők:

a) A vallás- és közoktatásügyi miniszter ur ó nméltósága, a kinek kegyéből intézetünk a mult iskolai évben 1600 fitt államséglyt nyert; majd ismét a Röck Szilárd alapítvány kamataiból 400 fitt segélyt élvezett.

b) A kereskedelemügyi miniszter ur ó nagyméltósága, a ki intézetünk részére 600 fitt államséglyt kegyeskedett utalványozni.

c) A vármegyei árvaszék, mely 500 fitt és a vármegyei törvényhatóság, mely 200 fitt segélyt szavazott meg intézetünk részére.

Bizony, tisztelt Közgyűlés, nagyszabásu adományok ezek; és el kell ismernünk a legmélyebb hálaérzettel, hogy nélkülök, egyedül alaptőkénkre támaszkodva, nem volnánk képesek intézetünket, mostani kiterjedt alakjában s a kor követelményeinek megfelelőleg fenntartatni.

A jöltevék közt méltán említhetem még a helybeli takarékpénztárakat is, mely intézetek minden évben szoktak nyereményükből bizonyos összeget juttatni intézetünknek. A lefolyt évben is a takarékpénztár 60, a kisegítő pedig 10 fittot adományoztak.

Ezzel, tisztelt közgyűlés, eljuttottam szerény jelentésem végére; mert a többi ügyekről, u. m.: az intézet beléletéről, tanügyéről, vagyoni állapotáról stb. az illető közegek hivatása és feladata: tájékoztatást nyújtani.

Bezárom jelentésemet ama mindnyájunk által táplált hő óhajással, hogy a mindenhátó a mi buzgó elnökünket: zágoni báró Szentkeresztly Stephanie ó méltóságát az általa alapított és kormányzott human intézetek javára és mindnyájunk örömére még sokáig, boldogul éltesse!

(Vége.)

Különfélek.

— Megjött a vonat. Ez képezi most a mi örömet, mert már több mint egy hét óta nem láttuk füstjét s nem hallottuk hangját a gőzparipólak. A nagy hófúvások odatemették a mozdonyokat s oda még a gőz hóékeket is. Végre sikerült őket a hó alól kikaparni s szerdán végre beérkezett annyi idő óta az első vonat. Félünk azonban, hogy ez a mostani vonat elakadás nem lesz az utolsó, mert ez a tél ugyancsak gazdag rendkívüliségekben, vasutunk pedig oly szerencsétlenül van Bita körül építve, hogy egy kisebb hóesés is elegendő a közlekedést elzárni.

— Időjárásunk valamit engedett az ő szibériai jellegéből, a Nemere szele 7 napi uralkodás után nyugalomba vonult, de hátrahagyta az ő csipős hidegét. A hó még maig is csikorgog erősen. A hőmérő foka leszállt.

— A differitisz járvány Kézdi-Vásárhelyt végleg megszűnt. Mult év december 24-ike óta újabb eset nem fordult elő. A járvány november hó 10-én lépett fel s egész tartama alatt 21 eset volt, melyből 7 halállal végződött, a többi meggyógyult.

— Meghívó. Al-Csernátomban 1893. január hó 17-dikén kedden özv. Farkas Pálné urasszony nagytermében az alsócsernátóni községi iskola javára zárt körű bál rendeztetik. Belépti-díj: Személy-jegy 1 fitt, család-jegy 3 fitt. Kezdeté este fél 8 órakor.

— Meghívó. A dálnoki ev. ref. egyháztanács, az egyházközösség megújított temploma és új orgonájának felavatási ünnepélye alkalmával 1893. jan. 22-én táncmulatsággal és tombolával egybekötött jótékonycélu hangversenyt rendez a következő műsorral: Felavatási ünnepély sorrendje: 1. Miatyánk, éneklő a vegyes kar. 2. Megszólala az orgona, orgonakisérettel éneklő a gyülekezet. 3. Ima, nt. Zoltáni Elek kézdii ev. ref. esperes ur által. 4. Magán ének, orgonakisérettel éneklő t. Makkay Dániel ev. ref. énekes ur. 5. Alkalmi beszéd, t. Székely Iván kézdii vásárhelyi ev. ref. lelkész ur. 6. Nagy Isten! téged imád, éneklő a vegyes kar. 7. Záró ima, t. Kiss József dálnoki ref. lelkész ur által. 8. Utó ének, orgonakisérettel éneklő a vegyes gyülekezet. Az ünnepély kezdete délelőtt fél 11 órakor. — Hangverseny műsora: Karének, a dalkör által. 2. Dialog, előadják Hadnagy Vincze és Hadnagy Pál urak. 3. Magán ének, Makkay Dániel ur által. 4. Szavaltat, Szerváczius Lenke k. a. által. 5. Magán ének, zenekísérettel. 6. Tombola. Műsor után tánc. Belépti díj személyenkint 1 fitt, 1 drb tombolajegy 20 kr. Kezdeté este fél 8 órakor. A tisztajövedelem az orgonaalap javára fordittatik.

— Wekerle zavarban. A magyar miniszterelnök, a ki sok-sok nagy dolgot intézett már el nyugodtan, a habozás s a zavar minden jele nélkül, mostanában erős zavarban volt és talán abban van még most is. Olyan ügye akadt kettő is, sőt három is, a melyben nem tud intézkedni. Így történt meg azután az a hihetetlen, esodálatos dolog, hogy Wekerle megfogta az ismerőseit s tanácsot kért. Szerencse, hogy ezek az ügyek nem érintik az ország dolgát, mert másképp nagy halogatás lenne belőle, jó tanács híján. A dolog egyébként abból állott, hogy Wekerle ajándékot kapott. Első sorban egy késestől, a ki, tisztelete és nagyrabecsülése jeléül olyan bicskát küldött neki, a melynek husz pengéje van, de a mely éppen ennélfogva olyan vastag és nehéz, hogy Wekerle az egyik pengéjét sem használhatja. Mikor ezt a prezentet megkapta, elkezdett kérdezősködni, hogy mit tegyen? Mivel és hogy fejezze ki köszönetét? „Küldj neki husz pengőt” tanácsolta az egyik. — „Jó, jó — mondta rá Wekerle — de attól félek, hogy sértve érzí magát.” — „Mondj neki köszönetet egy levélben” — hangzott a második tanács, a mire azonban egy új hang szólt meg, illetőleg, praktikus szempontból fogván fel a dolgot: „Ne tedd, mert reklámnak használja föl s erre minden késes bicskát küld, hogy köszönet levélhez jusson.” És folyt a tanács és ellenvélemény tovább a nélkül, hogy Wekerle valami formában megtudott volna állapotodni. A míg a miniszterelnök töprengése tartott, addig újabb ajándékok érkeztek: olajtestemény, lőszerszám és még ki tudja mi minden. Wekerle pedig, a kinek annyi más ügye-baja van, keresi a legjobb módot, a mely a köszönetre alkalmas legyen. Be kár azért az időért.

— Meghívó. Az E. K. E. Háromszék-vármegyei Osztálya 1893. évi január hó 15-én, vasárnap

d. u. 3 órákor a megyeház nagytermében évi rendes közgyűlést tart, melyre az osztály tagjai tisztelettel meghívattak. A közgyűlés tárgyai: 1. Elnöki megnyitó. 2. Titkári jelentés az Osztály 1892. évi működéséről. 3. Pénztárnoki jelentés. 4. Tisztségviselők választása. 5. Indítványok. Sepsiszentgyörgy, 1893. január 1-én. Potsa, főispán, elnök. Berecz Gyula, titkár.

— A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara köztudomásra hozza, hogy a m. kir. államvasutak igazgatósága a vonalain 1893. évben összegyűlt üres hordók eladása tárgyában pályázatot hirdetett. A közelebbi feltételeket az érdekeltek a kamara irodájában megtekinthetik.

— Lefényképezett főhercegi menyegző. E hó 24-én ünnepi Margit Zsófia főhercegnő egybekelését Albrecht württembergi herceggel. Az ünnepélyen valószínűleg jelen lesz az uralkodó ház valamennyi tagja, kivéve a menyaszonny legidősebb fiát, estei Ferencz Ferdinand főherceget, a ki tudvalevőleg most utazza körül a világot. A főherceg, mielőtt utra kelt, megkérte anyját, Mária Terézia főhercegnőt, hogy készítsen a menyegzői ünnepélyekről fényképezési felvételket s küldje azokat utána az Elisabéth hajóra. A főhercegnő, a ki kitűnő amateur-fényképező, ő maga fogja a fényképet fia számára elkészíteni.

— A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara az érdekelt papírkereskedők figyelmébe ajánlja a sepsiszentgyörgyi m. kir. pénzügyigazgatóság által papír és írószerek szállítására kibocsátott hirdetményt. Pályázati határidő 1893. január 28. A közelebbi feltételek a nevezett pénzügyigazgatóságnál vagy a kamara irodájában megtekinthetők.

— Változás a vidéki zsurnalisztikában. A „Brassó” című, Brassóban megjelenő lap szerkesztésétől annak eddigi szerkesztője Fejér Vilmos visszalépett, s a lap szerkesztését az új IX. évfolyamban dr. Zakariás János brassói ügyvéd vette át. A lap, mint eddig is, a szabadelvű kormányt támogatja, de független meggyőződésből, — miért is az a kormány eddigi anyagi támogatásáról lemondott.

— A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara az érdekelt tudomására hozza, hogy az Olaszországgal az 1891. évben kötött kereskedelmi szerződésben a borvámra vonatkozólag foglalt határozmány végrehajtása tárgyában kiadott miniszteri rendelet módosítottván, az újabb rendelet, valamint az ide vonatkozó utasítások a kamara irodájában, a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

— Egy orosz nábob milliói. 1871-ben halt meg Párisban Ugriezicz Ivanovics Ivan. Orosz nagy birtokos volt, de hazáján kívül leggazdagabb birtokosa volt a kontinens csaknem valamennyi országának, s millióinak híre bejárta annak idején a felvilágot. Végrendeletet nem hagyott, s mivel hazájától messze idegenben halt meg, a vagyont részben az illető államok kincstárai vették kezük alá, másutt pedig, így Magyarországon is adóhátralék címén megkezezték a dus hagyatékot, s azután a kincstárak folytatták tovább a vagyonkezelést. A rokonok azonban bejelentették igényüket a vagyonnra, s mivel megtudták, hogy az angol banknál 1.500.000 font sterling (18 millió forint) van deponálva a bécsi bank szintén 8 millióját őrzi az elhunytnak, ez összegek behajtása iránt is megtették a lépéseket. Most a tényleges vagyon harmincz millió forintot tesz, s egy bécsi ügyvédnek lesz rá gondja, hogy a rokonok mielőbb kezükhöz kapják.

— Lázadó falu. Ottlaka arad megyei község nagyobbára oláh lakossága fellázadt. Rátört a község házára és életveszélyes fenyegetésekkel illette Fischer Miklós aradi törvényszéki bírót, ki a község felosztására ment oda. A felosztás abba maradt, a megtámadott bíró életét a csendőrök mentették meg.

— Jellacsics-ezred és a Rákóczi induló. Fiumében a múlt évi tüntetések alkalmával oly sokat emlegetett Jellacsics-ezred zenekara nagy magyarbarát tüntetést keltett következő tettel: Szilveszter-estéjén a Deák vendéglőben játszott az ezred zenekara nagy uri közönség előtt. Először olasz és horvát dalokat játszott, azután rázendítette a Rákóczi-indulót. Riadó éljenzés és taps töltötte be a termet, az emberek lelkesedésükben felugráltak a helyükről s nem is hallgattak el az éljenzéssel, míg csak a zenekar el nem hallgatott.

— A konstantinápolyi asszonyok bajusza. Egy orosz orvos statisztikai adatokat gyűjtött, s azt bizonyítja, hogy sehol sincs annyi bajuszos asszony, mint Konstantinápolyban. Kihagyta a számításban a 18 évesnél fiatalabb leányokat, a kiknek még nem lehet bajuszuk és az 50 évesnél idősebb asszonyokat, a kik között sehol sem ritkaság a bajusz s azt állapította meg, hogy a török főváros asszonyai között nem kevesebb, mint 10 százaléka a bajuszos nő, vagyis minden tízediknek ba-

jusza van. Persze a pelyhedező bajuszkától kezdve a kipődört bajuszig mindenféle fokozatban. Már hogy a fátyolos mohammedánus hölgyeknek hogyan nézte meg a bajuszát arról hallgat a közleménye.

— Nyilvános számadás és köszönet. Az altorjai vöröskereszt főkegyelet által 1892. február 28-án rendezett theatestélyről. Összes bevétel volt 86 frt, ebből kiadás 67 frt 90 kr, marad tisztajövedelem 18 frt 10 kr. Felülfizettek: báró Szentkereszt Stephane 1 frt, Dombi Domokos 1 frt, Potsa Gyula 2 frt, összesen 4 frt. Fogadják a szíves felülfizetők ehelyen kifejezett hálás köszönetemet. Altorján, 1892. december 31. A vöröskereszt főkegyelet nevében: Bartha Mór, elnök.

ROVID HIREK.

— Szolnokon Moldoványi Károly és Széligman Gusztáv véres kardpárbajt vívtak. Széligman a fején és vállán kapott jelentékenyebb sebeket. — Rimanóczon Temják István véletlenül agyonlőtte Drasgyik István 12 éves fiát. — Nagyváradon Krajosevics László és Francsino Károly elemi iskolai fiúk, meg Tuszádi Bálint szolgaleány alatt beszakadt a Körös jege s mindhárman odavesztek volna, ha Beczky Arthur vámenellenőr ki nem menti őket. — St. Valentinben (amstetteni kerület) elfogadtak egy Verscheiszer Dávid nevű szédelőt, a ki báró Fühlich von Fühlichsthal név alatt nagy csalásokat követett el. — Bozen közelében a napokban meggyilkolták és kirabolták Zischy József öreg remetét, a ki a környékbeli turistáknak sok szolgálatot tett. A rablójlikosok eddig még ismeretlenek. — Nagyváradon Pollák Betti, mielőtt még első férjétől teljesen elválasztották volna, házasságra lépett Schönberger Lipóttal s a királyi ügyesség e miatt megindítja ellene a vizsgálatot, a melyet az eskető rabbi ellen is kiterjesztenek. — Sopronban Unger Mária odavaló asszony foszforoldattal megakarta magát mérgezni. Haldokolva vitték a kórházba.

A közönség köréből.*

Tisztelt Szerkesztő Ur!
Hogy a vasuti mizeriák katalógusán egygyel több rovás legyen én is szolgálak egy adattal.

Folyó hó 3-án este érkezünk a vonaton az imecsfalvi állomásra számszerint tizen, 8 nő és 2 férfi. Lakziból jöttünk, tehát a nők könnyű bál ruházatban, vékony cipőkben voltak öltözködve.

Ezen időre K.-Martonfalváról fogatainkat az állomásra rendeltük téli ruházattal; azonban a fogatok a dühöngő hóiharban egy fél óra késedelemmel érkezett meg.

Bementünk tehát a váróterembe, azon reményben, hogy ott meleg szobában várhatjuk fogatainkat; de azon váróteremben 2 fokkal hidegebb volt mint Szibériában s midőn közülünk egyik nő megjegyezte, hogy itt tűz nincs, egy vasuti személy kinyilvánította, hogy itt nem szokás tüzet tenni, tessék mindnyájan kisértálni, mert a várótermet zárja be s minket ezen rengeteg időben kitett a hóviharnak s előlünk minden ajtót bezárt.

Kénytelenek voltunk a vasuti sineken egy fél órát sétálni, míg fogataink megérkeztek.

Itt a nyilvánosság terén kérdem ezen állomás főnökétől, vagy vezetőjétől, hogy szabad-e neki az utazókkal szemben ily embertelen eljárást gyakorolni? S ha mindjárt azon utasítással volna is ellátva, hogy a vonat érkezése után a váróteremből mindenkit zaklasson ki — a mit nem hiszek — minő lelkiismeretű ember lehet, hogy ily kivételes esetben a hóvihar áldozatának kidobjon 8 vékony ruházatba öltözködött tisztességes nőt, személyt? mert én legalább ezt egy koldussal se tenném.

Tisztelettel kérem tekintetes szerkesztő urat szíveskedjék jelen közleményemnek becses lapjában tért engedni, mert úgy vélekedem, hogy a vasuti gorombaságok megostorozása az utazó közönség előnyére szolgál.

Molnár Zsigmond.

83-ik közlemény

a kézdivásárhelyi „Stephanie” menedékház javára tett szíves adakozásokról.

Boda 5 kr, Kovács István, Páldeák Pálné, Mágóri Sándor, Szóts János, Jancsó Elek, Molnár Károly, Fekete Józsefné, ifj. Molnár Mózes, id. Molnár Mózes, szücs, Vajda Albert, Csizsár András, Balog Mózes Kovács, Benkő Pálné, Kovács Gergely, Csizsár Sámuel, Róz Gergelyné, Egyvalaki, N. N., Szabó Mózes lakatos, Vass Ferenczné Szabó, Erdély Béláné, Fejér András, Bartha Károlyné, Kelemen Imréné, Popovics András,

*E'rovat alatt helyet adunk a közérdekű felszólalásoknak, de a felelősség a beküldőt illeti. Szerk.

Nagy István, N. N., Jancsó Károlyné, Kovács Józsefné, Erdő Károly, Policzer Józsefné, Szabó Gyula timár, Schelka 10—10 kr, Novák Sándor, Dávid Gyula, Császár Gergelyné, Szotyorai Dániel, Dézsi Dániel, Dézsi Dánielné, Csizsár Dénesné, Kupán Balázs, Gál Istvánné, Balázs Károlyné, L. G., Török Sámuel, Gábor Péterné, Kovács János cipész, Pitroff Lajos, Szabó Mózes, Dobál Lajos, Szász Dénes, Hamburger Gyula, Zayzonné, Mátyás László, Nagy Ferencz, Orbay Mátyásné, Benedek Béláné, Gyürky Ignác, Sólyom Miklósné, Turóczy László, Jancsó Zakariásné, özv. Bartha Dánielné, N. N. Gyárfás Károly, Incze Istvánné, özv. Jakab Lukácsné, dr. Szentpétery Bálintné, Molnár Istvánné, Hollajter Lajos 20—20 kr, Werten testvérek 30 kr, ifj. Dávid István 30 kr, Pánczél Noé 15 kr, Benkő Sándor 50 kr, kr, Sára Imre 15 kr, özv. Vünschendorfer Nándorné 12 kr, Kovács Ferencz 30 kr, Gál Lázár 80 kr, Török Sándor 40 kr, Csendőrségi őrs 50 kr, id. Kupán József 50 kr, id. Csizsár József 40 kr, Benkő Lajos ifj. Kovács János, Tusa Jánosné, Jancsó Pál, Nagy József, Jancsó Samu, Kovács János, Jancsó Béla timár, Fekete Gyuláné, Kovács Dánielné, Kolonica István, Nagy Gyula, Szóts Károly, Plessek Antal, Réthi Józsefné, Turóczy Dénes, Molnár Imre cipész, özv. Szócs Ferenczné, Benkő Lajosné, Jancsó Mózes csizmadia, Kovács Lajos kalapos, Fekete Márton, Kovács János, Baka Rebi Mihály 1—1 véka, Szotyorai János 2 véka, Dézsi Bálint 40 liter, Nagy Pál 2 véka, Krénitzki Károlyné 2 véka, Csekme Lajos 2 véka, Bertalan Józsefné 2 véka, Csiki Józsefné 2 véka, Nagy Géznáné 2 véka, Molnár János 2 véka pityóka, Mágóri József mérszáros 1/2 kupa zsir, Radó József 4 liter paszuly, özv. Turóczy Bálintné 4 liter paszuly, Turóczy Mózesné 25 lit. rozs, Dénes Lajos 4 kupa borsó, 4 kupa paszuly, Fekete Gyuláné 2 kupa paszuly, dr. Sinkovics Ignáczné 1 véka tiszta buza, Szabó Gyuláné 20 liter rozs, Mátis János 4 ejtel paszuly, Szócs Károlyné 1 rud szappan, Török Bálintné 1 rud szappan, Kovács Károlyné 1 kiló rizskása, Jancsó Elek Samu 1/2 kupa zsir, Kovács Sámuelné 3 kupa fuszalyka, Kőlőnte Mózesné 1/2 kupa zsir, Dobay Lajosné 4 kupa paszuly, ifj. Nagy József 2 liter paszuly, Csizsár János 2 kupa paszuly, Szóts Bálint 1/2 liter zsir, Baka Rebi Mihály 2 kupa paszuly, Nagy Géznáné 8 liter paszuly.

Fogadják a nemes szívű adakozók a munkaképtelen öregek nevében kifejezett hálás köszönetünket.

Kézdi-Vásárhelyt, 1893. január 2.

Br. Szentkereszt Stephanie,

elnök.

Vajna Károly,

jegyző.

Felelős szerkesztő és kiadó tulajdonos:

Dobay János.

Hirdetések.

Henneberg G. (cs. kir. udvariszállító) **selyemgyára Zürichben**, privátmegrendelőknél közvetlenül szállit: fekete, fehér és színes selyemszöveteket, méterenként 45 krtól 11 frt 65 krig postabér és vámmentesen, sima, csikos, koczkázott és mintázottakat, damasztot stb. (mintegy 240 különböző minőség és 200 különböző szín s árnyalatban). Minták postafordulóval küldetnek. Svájcba címzett levelekre 10 kros és levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó.

Sz. 32.— 1893. k. i. b. tan.

Hirdetmény.

Kézdi-Vásárhely rendezett tanácsú város képviselő testületének 1892. évi december hó 16-án tartott ülése 67. jegyzőkönyvi pontja alatt hozott határozata alapján közhírré teszem, hogy a város tulajdonát képező „Cserey”-féle vendéglő 1893. évi Szent-György napjától 1893. évre feltétlenül és 1894., 1895. évekre feltételelesen nyilvános árverezésen 1893. évi január 30-án a legtöbbet ígérőnek haszonbérbe adatik.

A vendéglőhöz tartozó udvar, istálló, vendégszobák, egy nagy beltelek azon levő teke-

pályák és melléképületek, valamint a piacra nyíló négy bolt helyisége is.

A haszonbéri összeg előzetes évnegyedenkénti részletekben a város pénztárába fizetendő; árverezők kötelesek a kikiáltási 1100 frt összegnek 10%-át bántépénzül az árveréskor behelyezni, mely összeg az utolsó évnegyedi haszonbérbe be fog számíttatni.

Az árverezés a kitűzött napon a gazdasági tanácsos irodájában tartatik meg, hol a feltevések a hivatalos órák alatt betekinthesek.

Kézdi-Vásárhely város tanácsának 1893. január hó 4-én tartott üléséből.

Bartók Károly,
polgármester.

A Horgony-Pain-Expeller

Ezen rég jónak bizonyult bedörzsölés, csusz, köszvény, hátfájdalmak és meghűlések ellen a világ minden részén el van terjedve és kitűnő hatására által

— a legjobb —

házszer hírnevét elnyerte. A valódi Horgony-Pain-Expeller majdnem minden gyógyszerárban kapható 40 kros, 70 kros és 1 frt 20 kros üvegekben és így a legolcsóbb

házszer.

Sz. 5256. k. i.

1892.

Hirdetmény.

Alattírt városi tanács által felhivatnak a városi adózó polgárok, hogy a már kiküldött III. és IV. osztályu kereseti adó és tőkeamat s járadék adó vallomás ieket kitöltve e hó 14-ig a városi adóhivatalhoz mulhatatlanul adják be, mert ellenkező esetben adójuk hivatalból fog megállapítani.

Kézdi-Vásárhelytt, 1893. jan. 10-én.

Bartók Károly,
polgármester.

Mária-czelli Gyomorcsépek

nagysejtenek hatnak gyomor bajokra, nékülözhetetlen és átlátszóan ismeretes házi és kórházi gyógyszer. Ezen csépek: étvágytalanság, gyomorégőség, búcsú-lehellet, teltség, savanyú felbőgés, köhögés, fejfájás, fehéreség, nyálkaváladás, sárgaság, under és hányás, gyomorgröcs, székrekedés, vérszárazság, gyomorbetegségek, bizonyítottan a világ minden részén el van terjedve és kitűnő hatására által. Ezen csépek a gyomorbetegségek elleni legbiztosabb és legolcsóbb gyógyszer. Ezen csépek a gyomorbetegségek elleni legbiztosabb és legolcsóbb gyógyszer. Ezen csépek a gyomorbetegségek elleni legbiztosabb és legolcsóbb gyógyszer.

Török József gyógyszerár

A védegget és alást, tüzest, és megkezt. Csak oly csépeket tessék elfogadni, melyeknek bucsú-lehellet, és zöld szalag van ragasztva a készítő aláírásával (C. Bruch és ezen szavakkal: „Valódiságát bizonyítom”).

A Horgony-Pain-Expeller valódi kaphatók.

Kovács Ferenc gyógyszerárban Kézdi-Vásárhelytt.

Vendéglő.

A „Zöldfa“ vendéglő egészen átalakítva folyó évi szentgyörgy napjától haszonbérbe adandó. Bővebben Dézsi Bálint tulajdonossal értekezhetni.

1-3

Csak

az illető a ki bevásárlásnál a „Horgony“ gyárjegyre ügyel biztos lehet, hogy nem kapott értéktelen utánzást.

A Pain-Expeller

„horgony“ legjobberedménnyel alkalmazható csusz, hátfájdalmak, fejfájás, köszvény, csipőfájdalmak, tagszagattás és meghűlések ellen; gyakran már egy bedörzsölés elegendő a fájdalmak enyhülésére. Minden üveg a gyárjeggyel a

„Horgony“

elvan látva és ez után könnyen felismerhető. Minthogy ezen kitűnő házszer majdnem minden gyógyszerárban 40 kros, 70 kros és 1 frt 20 kros üvegekben kapható, mindenki által beszerezhető. Csakis a Richter-féle Horgony-Pain-Expeller

valódi.

Magyar királyi államvasutak.

Keleti vonal.

Menetrend.

Érvényes 1892. október hó 1-től.

PREDEAL—NAGY-VÁRAD.

Érvényes 1892. október hó 1-től.

A l l o m á s o k				A l l o m á s o k			
Vegyes vonat	Személyvonat	Gyorsvonat		Vegyes vonat	Személyvonat	Gyorsvonat	
Predeal (vendéglő)	(érk. ind.)			Medgyes	(ind. érk.)		
Brassó (vendéglő)	(érk. ind.)			Kis-Kapus (vendéglő, elágazás N-Szeben felé)	(ind. érk.)		
Botfalva	regg. 4.20	este 7.23	d. u. 2.48		regg. 10.09	éjjel 12.53	
Földvár	4.48	7.47			10.31	12.53	
Mogyorós	5.07	8.03			10.47	1.18	
Apáca	5.26	8.23		Tövis (vend., elágazás Arad felé)	d. u. 12.28	2.49	
Köpecz	5.42	8.37			1.08	3.47	este 8.07
Agostonfalva	6.02	8.57		Nagy-Enyed	(ind. érk.)	4.07	
Alsó-Rákospatak	6.09	9.04		Kocsárd (vendéglő, elágazás Maros-Vásárhely felé)	(ind. érk.)	4.40	8.50
Homoród	6.26	9.20			2.21	4.52	
Kacsa	6.55	9.46		Gyéres (elágazás Torda felé)	(ind. érk.)	5.20	
Bene	7.12	9.59			3.08	5.26	
Erked	7.32	10.20		Kolozsvár (vendéglő)	(ind. érk.)	regg. 6.52	11.01
Héjasfalva (elág. Udvarhely felé)	7.52	10.36			5.14	7.40	5.30
Segesvár (vendéglő)	8.23	11.03		Nagy-Várad (vendéglő)	(ind. érk.)	6.08	
	8.46	11.19			10.44	11.51	
	8.53	11.29		Budapest	(ind. érk.)	11.04	12.09
					regg. 6.35	8.40	2.18

Brassóból Bukarest felé a személyvonat indul d. u. 12.20 perczkor; gyorsvonat délután 2 óra 19 és reggel 5.15 perczkor.

Brassó—kézdivásárhelyi vasut.

Kézdi-Vásárhely				Brassó			
Imecsfalva	indul reggel 4.30	d. u. 1.10	d. u. 5.00	indul reggel 5.20	regg. 8.50	d. u. 3.10	
Páva-Zabola	4.47	1.37	5.17	Szász-Hermány	5.39	9.09	3.29
Kovácsna	5.04	1.44	5.34	Prázmár	6.01	9.31	3.53
Barátos	5.26	2.16	6.06	Kökös	6.14	9.44	4.06
Nagy-Borosnyó	5.46	2.41	6.36	Uzon	6.27	9.57	4.23
Eresztvény	6.01	2.56	6.51	Kilyén	6.42	10.12	4.38
Sepsi-Szentgyörgy	6.18	3.13	7.08	Sepsi-Szentgyörgy	7.04	10.32	5.03
Kilyén	6.53	3.53	7.48	Eresztvény	7.31	10.59	5.31
Uzon	7.03	4.03	7.58	Nagy-Borosnyó	7.49	11.17	5.53
Kökös	7.17	4.19	8.12	Barátos	8.13	11.41	6.22
Prázmár	7.30	4.32	8.25	Kovácsna	8.40	12.08	6.40
Szász-Hermány	7.47	4.54	8.47	Páva-Zabola	8.53	12.21	6.53
Brassó	8.07	5.14	9.07	Imecsfalva	9.08	12.36	7.08
	é. délelőtt 8.25	5.32 este 9.25		Kézdi-Vásárhely	é. reggel 9.26	d. u. 12.54	este 7.26

Nyomatott Szabó Albertnél K.-Vásárhely.